

april • mei • juni 2026

STRUINEN

Koninklijke Nederlandse Natuur Vereniging
Afd. Waterweg-Noord

Inhoud

Natuurcafé	3
Inspirerend Symposium KNNV	6
Geluid van de Plantenwerkgroep	10
Sluitingsdatum Struinen 2 ^e kwartaal 2026	12
Bijzondere waarnemingen 1 dec 2025 tot 1 april 2025	13
Jaarverslag Strandwerkgroep Waterweg-Noord 2025	19
Excursieprogramma Strandwerkgroep Waterweg-Noord	22
Programma Overzicht	23
Contactpersonen en adressen	26

Elke eerste zaterdagochtend van de maand is er Natuurcafé in de Boshock. Als je nog niet in het café geweest bent adviseer ik ook eens langs te komen. Er staan het komende kwartaal een aantal boeiende onderwerpen op het programma. Sluit je aan bij de gezellige groep natuurliefhebbers die het café regelmatig bezoekt en gezelligheid meebrengen.

Meestal beginnen we rustig met een kopje koffie of thee om even bij te praten. Als bijdrage in de kosten vragen we € 2,50 voor een kopje koffie of thee (2e kopje gratis!)

Het begint om 10 uur en we stoppen om 12 uur.

Op 4 april komt Michel Kuijpers ons iets vertellen over roofvogels en uilen.

In en rond het Midden-Delflandgebied leven verrassend veel soorten roofvogels en uilen. We zien ze soms vliegen of horen ze roepen, maar hoe goed kennen we deze indrukwekkende dieren eigenlijk? Komt dat steenuiltje dat je soms ziet écht uit de buurt? En waar houden kerkuilen zich overdag schuil?

Tijdens dit Natuurcafé neemt Michel Kuijpers van de Vogelwerkgroep Midden-Delfland ons mee in de fascinerende wereld van roofvogels en uilen. Aan de hand van verhalen, foto's en herkenbare voorbeelden ontdek je alles over hun leefgebied, gedrag, geluiden en aanwezigheid in Midden-Delfland. Natuurlijk is er volop ruimte voor vragen en misschien heb je zelf een bijzondere waarneming om te delen!

Een inspirerende lezing door een enthousiaste verteller voor natuurliefhebbers, leden van de vereniging en iedereen die meer wil weten over de gevederde jagers in onze omgeving.

Op 2 mei komt Toine Andernach ons iets vertellen over vogelnamen en vogelaarsjargon.

Toine is een enthousiaste vogelaar met een passie voor taal. Hij schreef het boek 'Baardman en Boterkontje, de vogel en zijn naam'. Daarin verklaart hij op informatieve en grappige wijze de betekenis van soms raadselachtige vogelnamen.

In zijn tweede boek: 'Het mooie vogelwoordenboek zet Toine bijzonder vogeljargon, vergeten vogelnamen, maar ook nieuwe woorden in de schijnwerper. Wat is een geitenmelker? Waar zit de gonysvlek? Toine is

gefascineerd door de manier waarop vogelaars vogels en de vogelwereld beschrijven.

Tijdens een interactieve presentatie neemt Toine u mee in de wondere wereld van de vogelnamen en het vogelaarsjargon, aan de hand van een aantal bijzondere namen en woorden uit zijn boeken. Natuurlijk is er gelegenheid voor het stellen van vragen. De presentatie wordt afgesloten met een quiz. In de pauze en na afloop is er gelegenheid om een boek te kopen.

Een inspirerende lezing door een enthousiaste verteller voor natuurliefhebbers, leden van de vereniging en iedereen die meer wil weten over dit onderwerp.

Op 6 juni komt Marjolijn Mens ons iets over Watervoorraad en -veiligheid in een warmer klimaat.

Marjolein Mens is expert droogte en klimaatadaptatie bij Deltares, en doet onderzoek naar strategieën om ons voor te bereiden op de gevolgen van zeespiegelstijging. Een actueel onderwerp in onze omgeving.

Heb je ook een onderwerp wat je leuk zou vinden om in het café meer over te horen en te zien, laat het mij weten! Ook leuk als je zelf iets zou willen vertellen.

Ik lees/hoor het graag.

Joke Smeenk, tel. 0650876702

Inspirerend symposium KNNV: '125 jaar burgerwetenschap en biodiversiteit'

De 125ste verjaardag van onze vereniging werd op 6 februari feestelijk gevierd in het monumentale *Gasthuis 'Leeuwenbergh'* in het oude centrum van Utrecht. Jos Aarden en Bouke Caton vertegenwoordigden onze afdeling op dit jubileumfeest. Het was mooi om te zien dat naast hen nog meer leden van Natuurlijk Waterweg-Noord aanwezig waren. Theo Briggeman, de voorzitter van het landelijk bestuur, opende het jubileumjaar en symposium met de woorden: 'Hier te staan in de voetsporen van de grondleggers van onze vereniging: Eli Heimans en

Jac. P. Thijssse, voelt als een grote eer en is heel bijzonder'. Honderdvijfentwintig jaar geleden, op 10 februari 1901, richtten zij met enkele anderen de Natuurhistorische Natuur Vereniging op. Ik open hiermee het jubileumjaar.'

Na de opening was Dik van der Meulen de eerste van een reeks sprekers. Hij schreef een dubbelportret "**Meester in het paradijs**" over het leven van Jac. P. Thijssse en de veranderingen in het Nederlandse landschap sindsdien. Dick reisde per trein, fiets en te voet het levenspad van Thijssse na en vergelijkt in zijn boek de staat van de natuur nu met die van toen. Hiervoor heeft Dik van der Meulen veel archiefwerk verricht op bronnen uit het leven van Thijssse. Hoewel er talloze schriftelijke bronnen zijn, heeft hij niets kunnen vinden waarin Thijssse iets zei over het bestaan van de *Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging*. Thijssses' belangstelling voor de natuur ontstond wanneer hij in Woerden woont. Daar zag hij voor het eerst de kwartelkoning. Het was dé vogel die zijn liefde voor de natuur aanwakkerde. Een vogel die toen nog veel in dat gebied voorkwam. Hoewel hij later zelf onderwijzer werd, spijbelde de jonge Thijssse veel om vogels te kijken en planten te zoeken.

Vanuit Woerden verhuisde hij naar Amsterdam om later, in 1890, op Texel te gaan wonen. Texel vormde hem als vogelaar. Texel was het vogeleiland bij uitstek. Maar zijn vrouw kon daar niet aarden. Daarom keerde hij terug naar Amsterdam waar hij Heimans ontmoette. Thijssse zou Thijssse niet zijn zonder Heimans, aldus Dik van der Meulen.

Heimans, die evenals Thijssse onderwijzer was, had al lesmethoden voor kinderen ontwikkeld. Hij vroeg Thijssse dat ook te doen, dan speciaal voor kinderen van buiten de stad. Heimans stelde voor om dat samen te doen. Er werd toen nog nauwelijks over de natuur geschreven. Thijssse had een mooi taalgebruik. Zij schreven zonder te populariseren voor de gewone man: "Kijken is kennen, kennen is liefhebben." Samen richtten zij het tijdschrift *De Levende Natuur* (1896) op en schreven zij het boek *de Geïllustreerde Flora van Nederland* (1899). *Het Vogelaar* schreef Thijssse in 1904, het eerste boek dat hij alleen schreef. Hij brak pas door in 1906 toen hij gevraagd werd om teksten te schrijven bij de plaatjes voor Verkade. Reclame maken, zo vond hij, is niet alleen goed voor de verkoop van koekjes maar vooral voor de natuur! Van de Verkade-albums verschenen 2 miljoen oplagen. Jac. P. Thijssse schreef duizenden artikelen over een breed spectrum, niet alleen over bloemen en vogels maar ook over insecten. Dik van der Meulen noemt het ongelooflijk waar Thijssse hiervoor de tijd vandaan haalde, want hij was in het dagelijks leven immers gewoon onderwijzer.

Hoe zit het nu met Thijsse en het ontstaan van de Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging? Dik van der Meulen zegt: “Hij hoorde bij de groep van oprichters van de NNV - het koninklijke kwam er pas later bij - maar Thijsse zat niet bij de eerste oprichters, Heimans wel. Thijsse duikt pas een jaar later op. Het is niet helemaal duidelijk waarom hij niet direct in het hoofdbestuur zat. Hij trad vanaf 1902 toe nadat de gemeente Amsterdam had besloten om van het Naardermeer een vuilnisbelt te maken. Hij startte een campagne tegen de gemeente Amsterdam. Hij stond daarin aanvankelijk helemaal alleen. Maar Thijsse zette door en kreeg al heel snel steun van de NNV. De NNV diende een verzoek in om het plan in te trekken en dat gebeurde met een zeer krappe meerderheid in de gemeenteraad. Thijsse en de NNV hebben hier een belangrijke rol ingespeeld. Thijsse realiseerde zich dat aankoop de enige manier was om dit gebied te redden. Daarvoor ontbrak een organisatie en daarom richtte Thijsse in 1905 de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten op. De verteller Dik van der Meulen inspireert aan om nog meer over het leven van Jac. P. Thijsse, te lezen.

Rechten voor de natuur

Na de pauze sprak Jessica den Outer vol overtuiging over de Rechten voor de natuur. Een andere manier van denken over natuur, die is gestart in Zuid-Amerika. Jessica sprak zeer inspirerend over het kantelen van het perspectief: Hoe krijgt de natuur een eigen stem? Wij mensen hebben allemaal rechten maar de natuur niet. Niet alleen de mens heeft recht op zijn bestaan maar dieren en rivieren ook! Natuur is geen object maar zie de natuur als een partner met eigen rechten en belangen. Hiermee verander je de verhouding tussen de natuur en mens. Wij, een groep jonge juristen verenigd in de rechten van de natuurorganisatie, voelen de noodzaak de rechten van de natuur te verdedigen. Stel ons voor als een voogd op die opkomt voor de natuur. Jessica zegt: Hoe kan het dat Nederland onderaan schommelt op alle lijstjes: wat betreft de waterkwaliteit, de hoeveelheid stikstof in de natuur, de verslechtering van de biodiversiteit, etcetera.

Als het om natuurbescherming gaat, is die altijd gefragmenteerd in allerlei wetten. Niet de natuur staat hierin centraal, maar de regels voor industrie en landbouw. De fabrieken leggen we bijvoorbeeld regels op over de hoeveelheid lozingen die op een rivier is toegestaan, die vervolgens worden omzeild. “Dat noemen we dan de Maas in de wet,” aldus Jessica. “Niet alleen de Maas, maar ook de Waddenzee heeft behoefte aan een betere bescherming. Als voldoende lokale burgers zich voor dit onderwerp inzetten, kan Den Haag ons op den duur niet meer afwimpelen. Wat ze tot op heden nog steeds doen.” Deze beweging, <https://www.rechtenvandenatuur.org/>, wordt sterk gedragen door de burgers met veel ondersteuning en sympathie vanuit jongeren. Het gaat hierbij om een andere manier denken. Zo sprak, Wim Eikelboom op 21 maart 2024, in bij een gemeenteraad, namens de rivier de IJssel. “Ik stroom al heel wat zomers, maar de bouwplannen van uw gemeente maken mij als rivier bezorgd. Heeft u in uw plannen weleens aan mij de rivier de IJssel gedacht?”. Dit is mooi voorbeeld van het insprekrecht vanuit een ander perspectief.

Bouke Caton

Geluid van de PWG 19 februari 2026

De Plantenwerkgroep hield zich in het eerste kwartaal voornamelijk met bomen bezig. We bepaalden de naam van de boom aan de hand van de knoppen met hulp van de knoppentabel. Hoewel we dit al jaren doen, zien we elke keer wel wat nieuws.

Zo bleek de Okkernoot (*Juglans regia*) geladderd merg te hebben en de knoppen van de Amberboom (*Liquidambar styraciflua*) bleken een heerlijke kruidige geur te hebben. Ook spraken we over onze lievelingsboom of de boom, die onze aandacht getrokken had. Nu eens geen studie naar wat je eigenlijk zou moeten planten, inheems of niet, of vooruitlopend op een warmer wordend klimaat. Gewoon dat wat ons getroffen had.

Van een heer uit Schiedam kreeg ik een waslijst aan geliefde bomen toegestuurd. Mijn opvallendste boom was de Japanse honingboom op de Broersveld in Schiedam. Ik dacht even in Parijs te zijn aangeland. Ria maakte me opmerkzaam op twee grote Japanse honingbomen op de Loper in Vlaardingen. De grond was bezaaid geweest met de crème gele bloesem, want dit jaar hadden ze uitbundig gebloeid. In al de 54 jaren, dat ik hier boodschappen doe, had ik ze nooit opgemerkt. Ik zou me bijna gaan schamen. Maar meer nog doe ik dat over de uitleg in de Struinen van het 4e kwartaal van 2019 waarin ik onze raadselboom uiteindelijk Hemelboom had genoemd, hoewel hij daar wel op kan lijken. Ria vond de echte naam. Het was een Chinese mahonieboom. Er komen schitterende stervormige zaaddozen aan. Hij staat bij de Maranathakerk aan de Professor Mekelstraat.

Afgelopen dinsdag fietste ik op de Watersportweg in de Broekpolder. Mijn oog werd getrokken door Gewone fluweelpootjes, die uit de bast van een boom groeiden. Als je dan de plek inspecteert, zie je meestal meer.

Een zwaar gehavende boom met her en der afgevalen bast. Op de kale plekken zag ik de patronen die de lepenspintkever in het hout maakt. Bij mij ging wel een alarmbel af. Moet dit hout niet onmiddellijk vernietigd om verdere besmetting met de kever te voorkomen. Ik pulkte nog wat bast af voor een betere foto. Het wemelde van de pissebedden, spinsels, een spin en een prachtige Mierenkever. Op aanraden van de stadsecoloog heb ik een melding gemaakt bij de Gemeente.

lepenspintkever Foto: Priscelline van de Pas

Eindig ik dit stukje met een citaat uit een prachtige column van Sinan Can, eventueel bij mij op te vragen, in de Varagids no. 6 over Lindebloesem. “Wie onder een Lindeboom huult, zo zegt men, laat zijn zwaarte achter in de wortels. In veel culturen staat hij voor liefde, bescherming en gemeenschap. Voor verbinding tussen het aardse en het hemelse”.

Priscelline van de Pas

**Sluitingsdatum informatie voor Struinen van het
3e kwartaal 2026:**

20 mei 2026

**Wilt u uw informatie insturen in MS-Word op A4 formaat, lettertype
Arial 14, regelafstand 1 en beiderzijds uitvullen.
Illustraties van harte welkom, graag apart insturen.**

Mijn email-adres is: redactie-struinen@waterweg-noord.knnv.nl

Anneke van der Meulen

Bijzondere waarnemingen 1 december 2025 – 1 april 2026

De afgelopen periode waren er natuurlijk in ons gebied nog veel wintergasten aanwezig, waarvan een deel inmiddels alweer is vertrokken. De eerste zomergasten werden ook alweer gemeld. Zo werd de eerste Grutto gezien op 28 januari bij het Kraaiennest. Daarna volgden in maart Blauwborst, Fitis, Rietzanger, zwaluwen en de eerste Snor is alweer gehoord. Ook wat betreft bijzondere of zeldzame soorten hadden we niet te klagen. Zo landen er 3 Kraanvogels in de Foppenpolder en werden diverse Roodhalsganzen gezien. Op het strand bij Hoek van Holland verbleef een Grote Burgemeester en een Raaf lijkt in onze regio rond te zwerven. Ook een Porseleinhoen is het vermelden waard evenals de Bronskopeend bij Maassluis.

Hieronder volgt weer het overzicht van (een selectie van) leuke en bijzondere vogels die in de afgelopen periode in het gebied Waterweg-Noord zijn waargenomen.

Op 12 januari werden in de Duifpolder 2 **Kleine Zwanen** gezien. Van 29 t/m 14 februari waren 2 exemplaren aanwezig in het Abtswoudse Bos. Dezelfde vogels zijn waarschijnlijk ook gezien bij het Kraaiennest. In Polder Noord Kethel werden op 7 februari 5 exemplaren waargenomen. Een groep van 22 Kleine Zwanen vloog op 25 februari over Schiedam-Zuid. Ook in de afgelopen periode waren er **Kleine Rietganzen** aanwezig, vooral bij Negenhuizen/Zouteveen. In januari was het aantal Kleine Rietganzen aangegroeid tot 598 exemplaren, geteld bij Negenhuizen/Zouteveen. Daarnaast verbleven de Kleine Rietganzen ook in de Duifpolder. Een deel van de groep met zo'n 2 à 300 exemplaren werd op 19 januari ook gezien bij het Kraaiennest. Op 16 januari werd een **Roodhalsgans** gezien in de Duifpolder en later ook in de Aalkeetbuitenpolder. Op 21 januari werd een exemplaar gezien in de Vockestaert. In de Aalkeetbuitenpolder waren op 8 februari 2 Roodhalsganzen te bewonderen.

De eerste **Zomertalingen** in ons gebied werden op 23 maart ontdekt in de Oost-Abtspolder. Daar werden 3 exemplaren gezien. Een vrouwtje **Topper** werd op 28 december ontdekt op de Krabbepas. Op 2 januari zwom ook een exemplaar op de Foppenplas. Een adult mannetje verbleef op 16 januari op de Krabbepas en een vrouwtjes type was daar van 17 t/m 20 januari aanwezig. Een 1^e kj. **Nonnetje** was op 27 december kort aanwezig op de Krabbepas. Op 28 december was een adult mannetje ter plaatse op de Foppenplas. Op de grote plas bij het Kraaiennest waren van 12 t/m 22 januari 2 vrouwtjes Nonnetjes

aanwezig. Op 1 februari werd weer een vr. op de kleine Foppenplas gezien en op 10 februari een mannetje bij het Kraaiennest. Op de Oranjeplassen bij Maassluis werd op 26 december een mannetje **Grote Zaagbek** gemeld. Op 12 januari waren 4 mannetjes aanwezig op de plas in De Ruigte. Ook op de Rijsplas in de Aalkeetbuitenpolder werd een mannetje Grote Zaagbek gezien.

Op 24 maart werd op de Nieuwe Waterweg bij Maassluis een **Bronskopeend** ontdekt. De vogel was in ieder geval nog t/m 30 maart aanwezig. Omdat deze soort nogal eens in gevangenschap wordt gehouden worden alleen ongeringde exemplaren door de CDNA aanvaard als van wilde herkomst. Vanaf 2023 was elk jaar een Bronskopeend in de omgeving van Rotterdam en Zoetermeer aanwezig. Wellicht is dit dus weer dezelfde vogel.

Bronskopeend Foto: Jan van der Meulen

Bij de Noorderdam in Hoek van Holland was op 6 januari een 2e kj. **Kuifaalscholver** aanwezig. Op 15 januari werd daar opnieuw een exemplaar gezien. Op 5 januari werd met een fotoval in het Abtswoudse Bos een **Roerdomp** gefotografeerd lopend tussen de bomen in de sneeuw. Vanaf 16 januari werden weer regelmatig 1 à 2 Roerdampen gezien bij het Kraaiennest. Ook in de Broekpolder en in de Aalkeetbuitenpolder werd een Roerdomp gemeld. Op 27 februari vloog een exemplaar op vanuit de Vockestaert. De enige melding van een

Koereiger betreft een exemplaar op 28 december bij Negenhuizen/Zouteveen.

Overvliegende **Zeearenden** werden in februari gezien boven Hoek van Holland, de Broekpolder en de Vockestaert. Op 20 februari vlogen 2 exemplaren over de Waterweg richting Kraaiennest. Ook in maart werden nog Zeearenden gezien vliegend over de Poldervaart, Vlaardingen en de Oranjeplassen. Een **Rode Wouw** vloog op 22 maart over de Dorppolder. Op 23 maart werd in de Vockestaert bij het fotograferen van een Waterral bij toeval ook een **Porseleinhoen** ontdekt die ook even uit het riet tevoorschijn kwam. Een bijzondere waarneming betrof het neerstrijken van 3 **Kraanvogels** in de Foppenpolder op 5 maart. Na een paar uur vertrokken de vogels in westelijke richting.

Adulte **Zwartkopmeeuwen** werden gezien bij Negenhuizen/Zoutveen, bij het Abtswoudse Bos, op de golfbaan bij Schipluiden (3 ex.) en bij het Kraaiennest (2 ex.). Op 10 januari bevond zich op het strand bij Hoek van Holland een 2^e kj. **Grote Burgemeester**, een soort die je in ons gebied niet vaak ziet.

Grote Burgemeester Foto: Jan van der Meulen

Een adult winterkleed **Alk** werd op 14 januari gezien foeragerend voor de kust bij Hoek van Holland.

Ransuilen werden gezien in de Dorppolder, in het Schiedamse Volkspark en in de Vlaardingse Vlietlanden. Op de roestplaats in Vlaardingen-West waren 3 exemplaren aanwezig en ook in Schipluiden werden twee Ransuilen gezien. Deze waren ook in januari en februari daar nog aanwezig. In het Abtswoudse Bos werd diverse keren een Ransuil vastgelegd met een fotoval. Ook bij Negenhuizen/Zouteveen werd een exemplaar gezien en bij de Beukenhof werd een roepend exemplaar gehoord. Bij de Krabbepas en in de Broekpolder werd een **Bosuil** gezien. Op 7 januari werd in het Klauterwoud een roepende Bosuil gehoord. Bij Maasdijk werd op 26 januari een exemplaar gemeld. Op 16 februari werd een baltsend/zingende Bosuil gehoord in de Broekpolder nabij de Rijsplas.

In de Klaas Engelbrechtspolder, de Lage Abtswoudse Polder en in de Vlietlanden werden **Kerkuilen** aangetroffen. In Hoek van Holland vloog een exemplaar over het fietspad. Bij de Woudweg ter hoogte van de A4 was op 20 januari een Kerkuil ter plaatse en later lag op de A4 een aangereden exemplaar. In Maassluis was in februari een Kerkuil ter plaatse nabij de Sportlaan. **Stenuilen** werden weer gezien op de bekende plekken aan de Willemsoordseweg en de Oostveenseweg. Ook in de Woudse Polder zit een Steenuil. Bij Negenhuizen/Zouteveen werd een roepend exemplaar gehoord. De vogel van de Willemsoordseweg werd de afgelopen periode ook weer gezien.

Afgaand op het aantal ingevoerde waarnemingen van **IJsvogels** gaat het in ons gebied erg goed met de soort. Bij de Beukenhof zijn alweer IJsvogels actief bij de broedplaats. Verder zijn er op ca. 50 locaties een of meer IJsvogels gemeld. In het Abtswoudse Bos werd op 8 december een foeragerend vrouwtje **Kleine Bonte Specht** gezien. Zowel in Vlaardingen als in Schiedam waren waarnemingen van Kleine Bonte Specht. Op 17 januari was in De Ruigte een exemplaar aanwezig. Op 26 februari werd een roepend exemplaar gehoord in Hoek van Holland. Op 28 februari werd in de Vockestaert een **Rouwkwikstaart** ontdekt. De vogel is daarna t/m 23 maart daar gezien. In december werd in het bosperceel bij de wijk Woudhoek in Schiedam diverse keren een **Siberische Tjiftjaf** gemeld. Ook in het Volksbos bij de Rietputten en bij de Krabbepas werd een exemplaar gezien. Op 6 februari werd een Siberische Tjiftjaf gefotografeerd in De Ruigte.

Vanuit het Staelduinse Bosch werd op 30 december een **Zwarte Mees** gemeld. Op 26 februari werd daar opnieuw een Zwarte Mees gezien. **Baardmannetjes** werden waargenomen bij de Rijsplas in de Broekpolder, de Krabbepas, de Rietputten, de Foppenplas, de

Wollebrand-Griendplas en in de Vockestaert. Behalve in Hoek van Holland en in het Staelduinse Bosch werd ook een **Boomklever** waargenomen in Volkstuinencomplex Vijfsluizen.

Op 13 februari vloog een **Raaf** over de Vlietlanden, een soort die in ons gebied maar zelden wordt waargenomen. De vogel werd later ook nog gezien in de Vockestaert en bij Negenhuizen/Zouteveen. Op 14 maart werd aan de Kon. Emmaboulevard in Hoek van Holland een Raaf gefotografeerd. Het lijkt of er een exemplaar in ons gebied rondhangt.

Raaf Foto: Jan van der Meulen

Goudvinken werden gemeld in de Broekpolder, in het bosperceel ten oosten van de Krabbepas, in het Volksbos bij de Rietputten, in het Abtswoudse Bos en in Hoek van Holland. In de Kapittelduinen waren 4 exemplaren aanwezig.

In de Broekpolder werden weer **Appelvinken** gezien en ook in het Abtswoudse Bos werden 4 exemplaren waargenomen. In het Oranjepark (Vld.) waren op 4 januari 8 exemplaren aanwezig. Ook op de begraafplaats Emaus in Vlaardingse werd een Appelvink gezien. In februari waren in de Broekpolder min. 6 exemplaren aanwezig. In het Volksbos waren op 18 maart 2 exemplaren ter plaatse en ook in het Staelduinse Bosch werden 2 Appelvinken gezien.

Op 5 januari vloog een groep van 9 **Kruisbekken** over Hoek van Holland. Overvliegende **IJsgorzen** werden gemeld bij het Oeverbos en

Hoek van Holland. Op het strand bij Hoek van Holland werden in januari weer diverse groepen **Sneeuwgorzen** gezien. De grootste groep met 24 vogels bevond zich bij Slag Vlugtenburg.

Sneeuwgorzen Foto: Jan van der Meulen

Tot zover dit overzicht met dank aan alle waarnemers die de moeite hebben genomen hun waarnemingen door te geven. Voor vragen of opmerkingen over dit overzicht kan contact worden opgenomen met Jan van der Meulen, tel.: 06-55792163 of email: javdm@kabelfoon.nl.

Jaarverslag Strandwerkgroep Waterweg-Noord 2025

In 2025 hebben we meer dan 20 excursies gehouden en hebben onze kennis van en enthousiasme over de mariene fauna en flora met heel veel mensen kunnen delen (onze excursies staan voor iedereen open). We hebben aardig wat bijzondere en voor onze werkgroep nieuwe soorten gevonden. Voor informatie over stenen keren, zie <https://micksmarinebiology.blogspot.com/2016/08/search-for-first-rate-sites-for-turning.html>.

Dit jaar hebben we een paar nieuwe excursielocaties bezocht. Eén daarvan was bij 'Het Strandje' bij Ritthem op verzoek van KNNV Walcheren. Zij organiseerden een zg. Bioblitz, onderdeel van de Biodiversiteitsweek, waarbij in één maand zoveel mogelijk soorten worden gezocht en geregistreerd. Daar hebben we op 28 mei onze bijdrage aan geleverd met zo'n 120 soorten. Ook hele kleine diertjes hebben we gevonden, zoals een mini Strandkrabbetje van een paar mm! De vervelling van het dier (zijn oude pantser) zie je op bijgaande foto. In aangespoeld materiaal vonden we later ook nog een Gehoornde spookkreeft, een nogal griezelig aandoend dier zoals je op de foto kunt zien, maar niet groter dan 21 mm.

De vervelling van een jonge Strandkrab, breedte rugschild 0,7 mm.

Ook nieuw: op 30 april bezochten we de uitstroomdelta van de zeewaterkoeling bij Terneuzen. Het gebied dat voor ons toegankelijk is,

is beperkt. Er stroomt altijd warm water naar buiten van circa 24°. Het leverde niet veel soorten op, maar wel een paar nieuwe!

We vormen een aparte werkgroep binnen onze afdeling, omdat er maar een paar excursiegangers daadwerkelijk uit Waterweg-Noord komen en ons werkgebied voornamelijk uit Zeeland bestaat. In feite faciliteren wij vanuit Waterweg-Noord een min of meer landelijke werkgroep als je kijkt naar de herkomst van onze deelnemers. Om er maar een paar te noemen: Lelystad, Hoensbroek, Arnhem, Wemeldinge, Zierikzee, Terneuzen en niet te vergeten Bazel (België). Ook dit jaar hebben we weer veel nieuwe mensen mogen verwelkomen, die soms één keer meegaan maar soms ook meteen heel enthousiast aan alle excursies gaan deelnemen. Veel nieuwelingen delen hun vondsten meteen op Waarneming.nl en maken zo weer andere mensen enthousiast.

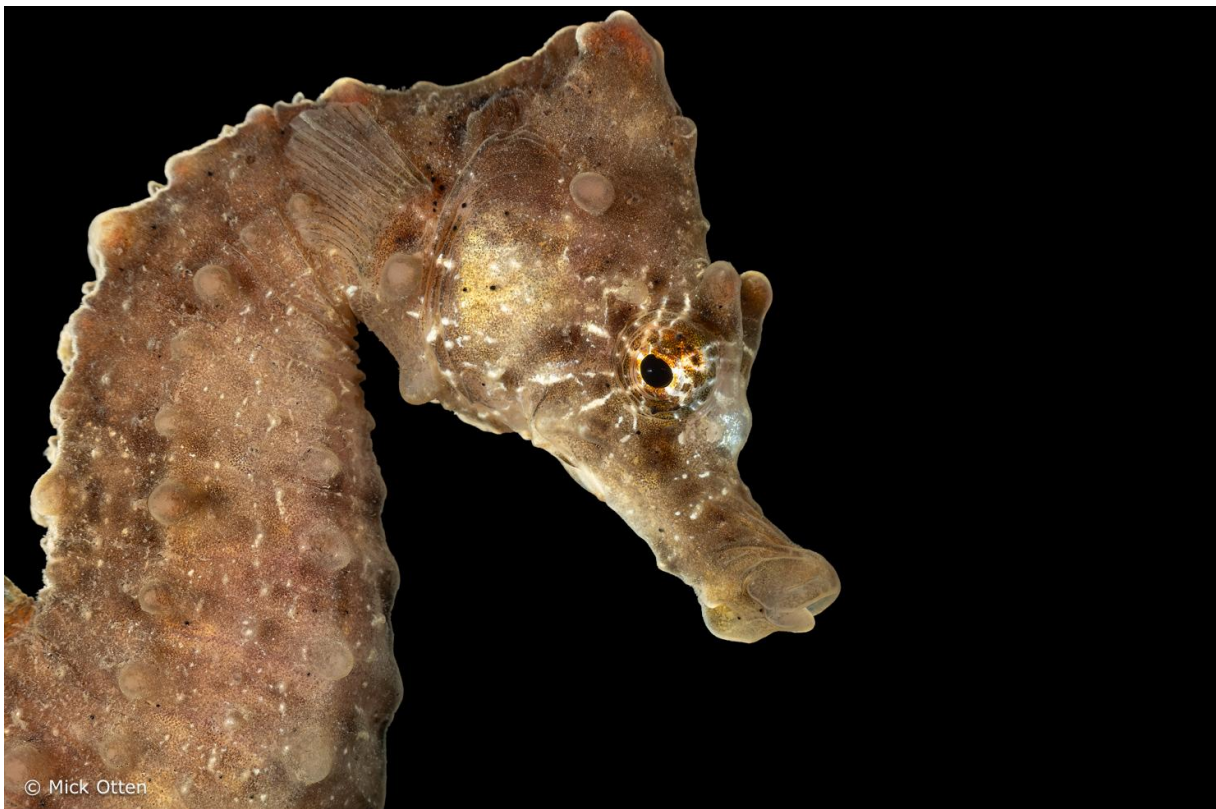
De 'alien' aandoende Gehoornde spookkreeft, lengte 21 mm.

We maakten in 2025 ook kennis met een groep mensen die regelmatig bekijkt wat er uit de waterinlaat van de energiecentrale van Borssele komt. Die hadden zomaar een Kortsnuitzeepaardje uit het kanaaltje gevisst! Na het dier thuis te hebben gefotografeerd, heb ik het visje voor de 'winteropvang' naar Dierentuin Blijdorp gebracht. Hij wordt in april weer uitgezet in de Oosterschelde.

Naast de individuele vondsten op waarneming.nl maken we zoals altijd een vondstenlijst bij elke excursie.

Die wordt gedeeld met Stg. ANEMOON en de Strandwerkgemeenschap, beide landelijke 'burgerwetenschapsorganisaties'.

Aan de hand van foto's die ik deels heb gemaakt bij onze excursies, heb ik op de Duikvakbeurs weer veel over de zeenatuur kunnen vertellen. Mikkelt Suijker en ik hebben ook een lezing en presentaties gegeven op de landelijke ANEMOON-dag in november.

Voor het Kortsnuitzeepaardje was het zeewater te koud en hij ging naar de 'winteropvang' van Blijdorp.

Voor 2026 heeft de Strandwerkgroep weer een groot aantal excursies gepland: 27! En ook in 2026 zal het afhangen van het weer of die ook allemaal door kunnen gaan.

Mick Otten

Voor meer informatie:
mjotten@kabelfoon.nl
06-28964475

Excursieprogramma Strandwerkgroep Waterweg-Noord 2026

Voor 2026 zijn 27 excursies gepland op evenveel verschillende locaties. Zoals je hieronder zult zien, zijn de maanden van januari t/m mei rijk gevuld met excursies. Dat zijn de maanden met de meest gunstige (voorspelde) laagwaters, die we zoveel mogelijk willen benutten. Want hoe lager het water, hoe meer kans op bijzondere en zeldzame zeedieren en -wieren. Soms komt het voor dat een excursie niet doorgaat vanwege harde wind (uit de verkeerde richting) of veel regen, dus een beetje 'reserve' aanhouden kan ook geen kwaad.

Er is niets aan te doen: je zult regelmatig vroeg op moeten staan, zeker als je van verder weg komt. Het aanvangstijdstip van de excursie ligt (een uitzondering daargelaten) steeds twee uur voor de laagwaterkentering.

We hebben - afgezien van de maand oktober - voor iedere maand een zaterdag-excursie op het programma gezet, zodat de fulltime werkenden onder ons mee kunnen. Voor juli en augustus staan weer twee leuke snorkelexcursies op het programma.

Doorgaans duurt een excursie zo'n 2 tot 3 uur. Na de excursie zoeken we meestal een tentje op waar we koffie/thee drinken en waar we gezamenlijk een vondstenlijst invullen. Loopafstanden zijn beperkt (soms maar een paar 100 meter), maar het kan glad zijn. Over stenen keren: zie <http://micksmarinebiology.blogspot.com/2016/08/search-for-first-rate-sites-for-turning.html>.

Wat moet je meenemen: laarzen (of lieslaarzen of waadpak als je dat hebt), afhankelijk van het moment regen- en warme kleding en stevige werkhandschoenen als je zelf stenen wilt keren. Vergeet niet een lunch en iets te drinken mee te nemen.

Vanwege weer en vooral windsterkte en -richting is het noodzakelijk dat je je minimaal een dag vóór de excursie aanmeldt bij Mick Otten: 06-28964475 of mjotten@kabelfoon.nl.

Programma Overzicht

- Za 04 apr **Natuurcafé in de Boshoeck. Aanvang 10.00 uur.**
Michel Kuijpers komt ons iets vertellen over roofvogels en uilen.
- Wo 08 apr **Plantenwerkgroep-excursie naar het Holypark in Vlaardingen.**
Verzamelen 11.00 uur voor de kinderboerderij, Boerderijpad, 3137 RR, Vlaardingen. Vanaf tramhalte Over de Dammen van tramlijn 1 is het 10 minuten lopen. In het voorjaar is het park op zijn mooist. De drie soorten sneeuwkllokjes en de Winterakonieten zijn al uitgebloeid. Misschien bloeien nu de Vingerhelmbloem, de Holwortel, Wilde hyacint, Zomerklokje en sleutelbloem. Aanmelden: tel. 010-4740030 of pamapas@live.nl.
- Zo 12 apr **Vogelwerkgroepexcursie naar Doove Gat Haastrecht en Reeuwijkse plassen**
Het Doove Gat bij Haastrecht biedt in onze regio de beste kans op een reuzenster. Al jaren worden ze in april gemeld. De meeste steltjes zijn ook weer gearriveerd en hopelijk horen we de zwartkopmeeuw boven het gemekker van de kokmeeuw uit. Bij de Reeuwijkse plassen hopen wij de eerste zwarte stern te zien, die daar in de omgeving broeden. Aanmelden en vertrektijd volgen op de website en in de uitnodigingsmail.
- Za 18 apr **Strandwerkgroep: zeedieren- en -wierenexcursie.** Bij Kattendijke (Oosterschelde) gaan we zoeken, ontdekken en inventariseren wat er leeft in het getijdengebied. Aanvang: 9.00 uur.
Verzamelen: Oude Zeedijk, Kattendijke. Eén van de rijkste excursielocaties van de Oosterschelde! Vanwege weer en vooral windsterkte en -richting is het noodzakelijk dat je minimaal een dag vóór de excursie aanmeldt bij Mick Otten: 06-28964475 of mjotten@kabelfoon.nl.
- Wo 29 apr **Strandwerkgroep: zeedieren- en -wierenexcursie.** Bij het Goese Sas (Oosterschelde) gaan we zoeken, ontdekken en inventariseren wat er leeft in het getijdengebied. Aanvang: 7.00 uur.

Verzamelen: parkeerplaats Het Sas, Wilhelminadorp (voorbij Café Het Loze Vissertje). Je moet vroeg je bed uit, maar deze excursieplek kan zomaar nieuwe soorten opleveren. Vanwege weer en vooral windsterkte en -richting is het noodzakelijk dat je je minimaal een dag vóór de excursie aanmeldt bij Mick Otten: 06-28964475 of mjotten@kabelfoon.nl.

Za 02 mei **Strandwerkgroep: zeedieren- en -wierenexcursie.**

Bij de Bergse Diepsluis (Oosterschelde) gaan we zoeken, ontdekken en inventariseren wat er leeft in het getijdengebied. Aanvang: 9.00 uur.

Verzamelen: Veerweg, Tholen (parkeerplaats duikstek). Een bekende plek voor duikers; ook boven water is er voldoende te zien.

Vanwege weer en vooral windsterkte en -richting is het noodzakelijk dat je je minimaal een dag vóór de excursie aanmeldt bij Mick Otten: 06-28964475 of mjotten@kabelfoon.nl.

Za 02 mei **Natuurcafé in de Boshoeck. Aanvang 10.00 uur.**

Toine Andernach komt ons iets vertellen over vogelnamen en vogelaarsjargon

Wo 06 mei **Plantenwerkgroep-excursie naar de voormalige heemtuin in het Beatrixpark in Schiedam.**

Vorig jaar maakte ik een begin met de inventarisatie op verzoek van Leon Collignon, bestuurder van de Vrienden van het Beatrixpark Schiedam. Hij wil het wandelpad, waar vroegere KNNV-ers zo vaak kwamen, nieuw leven inblazen. We verzamelen om 11.10 uur bij de tramhalte Prinses Beatrixlaan van tramlijn 1 of 11 richting Holy vanaf Schiedam Centrum. Vandaar is het ± 20 min lopen naar de ingang. We zullen verder gaan met inventariseren en genieten. Aanmelden: tel. 010-4740030 of pamapas@live.nl.

Za 16 mei **Strandwerkgroep: zeedieren- en -wierenexcursie.**

Bij de Jacobahaven (Oosterschelde) gaan we zoeken, ontdekken en inventariseren wat er leeft in het getijdengebied. Aanvang: 7.30 uur. Verzamelen: Jacobaweg, Kamperland. Vooral voor de liefhebbers van zeewieren een interessante plek; ook zijn er prachtige getijdenpoeltjes te bewonderen. Vanwege weer en vooral windsterkte en -

richting is het noodzakelijk dat je je minimaal een dag vóór de excursie aanmeldt bij Mick Otten: 06-28964475 of mjotten@kabelfoon.nl.

Di 19 mei **Strandwerkgroep: zeedieren- en -wierenexcursie.**

Bij de uitstroom van de industriële zeewaterkoeling bij Terneuzen (Westerschelde) gaan we zoeken, ontdekken en inventariseren wat er leeft in het getijdengebied. Aanvang: 9.15 uur. Verzamelen: parking Kopje van Kanada, Nieuw Neuzenweg, Hoek (bij Terneuzen). Het is een apart ogend gebied met hard stromend, warm(!) water. Het kenmerkt zich door een beperkt aantal soorten, maar dan wel in zeer grote aantallen. Vanwege weer en vooral windsterkte en -richting is het noodzakelijk dat je je minimaal een dag vóór de excursie aanmeldt bij Mick Otten: mjotten@kabelfoon.nl. of 06-28964475.

Wo 03 juni **Plantenwerkgroep-excursie naar de oude voormalige R.K. Begraafplaats aan de Vlaardingerdijk in Schiedam.**

We verzamelen om 11.00 bij de ingang van de begraafplaats aan de Burgemeester Honnerlage Gretelaan 377, 3118 BA Schiedam. De begraafplaats ademt een bijzondere sfeer. Er staat in ieder geval een monumentale Beuk. Vanaf Metrohalte Troelstralaan in Schiedam is het een klein stukje lopen naar die ingang. Aanmelden: tel.010-4740030 of pamapas@live.nl.

Za 06 jun **Natuurcafé in de Boshoeck. Aanvang 10.00 uur.**

Marjolein Mens komt ons iets vertellen over watervoorraad en -veiligheid in een warmer klimaat.

Wo 08 jul **Vogelwerkgroep excursie. Aanvang 19.00 tot 23.00 uur.**

De nachtzwaluw komt niet voor in onze omgeving, tenzij het een doortrekker is. Op woensdagavond 8 juli willen we een poging wagen om deze soort te zien en te horen. Natuurlijk luisteren en zien we ook andere soorten. Locatie is nog niet bekend, dat hangt af van meldingen.

Contactpersonen en adressen

Natuurlijk Waterweg Noord, Noordvliet 125, 3142 CL Maassluis

Email: natuurlijkwaterwegnoord@knnv.nl

Website: waterweg-noord@knnv.nl

Facebook: KNNVwaterweg

Facebook: [groups/1522677311305692](https://www.facebook.com/groups/1522677311305692)

Instagram: [natuurlijkwaterweg_noord](https://www.instagram.com/natuurlijkwaterweg_noord)

Een afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuur Vereniging

Bank: NL44INGB 0000 3374 67 t.n.v. KNNV, afd. Waterweg Noord te Maassluis

Opgericht 28 juni 1937

Bestuur

Voorzitter: Bouke Caton, 0643489955

voorzitter@waterweg-noord.knnv.nl

Secretaris: Jos Aarden, 010-5917215

natuurlijkwaterwegnoord@knnv.nl

Penningmeester: Evita van Stralendorff, 06-53537044

penningmeester@waterweg-noord.knnv.nl

Bestuursleden, algemeen:

Huub van 't Hart, 06-11096106

hvthart@gmail.com

Kandidaat bestuurslid: Ben van den Broek, 06-29339533

Contactpersonen

Maassluis: Henk van Woerden, 06-28899202

Vlaardingen: Gerrie Smeenk, 06-33720167

Schiedam: Evita van Stralendorff, 06-53537044

Buitengewoon bestuurder:

Mick Otten, 06-28964475, mjotten@kabelfoon.nl

Vormgeving omslag: Joost de Kurver

Werkgroepen

Planten, woensdag:

Priscelline van de Pas, 010-4740030, pamapas@live.nl

Strand:

Mick Otten, 06-28964475, mjotten@kabelfoon.nl

Vogels vrijdag

Hans Zevenbergen, 06-53366651, h7bergen@gmail.com

Sander van Vliet, 06-18390412, s_vliet@yahoo.com

Vogels donderdag

Jos Aarden, 010-5917215, natuurlijkwaterwegnoord@knnv.nl

Nachtvlinders en andere insecten:

Ben Gaxiola, 06-51299329, bgaxiola@chello.nl

Natuurcentrum De Boshoeck, Bospad 3, 3121 CL Schiedam,
010-4702050

info@natuurcentrumdeboshoeck.nl

www.natuurcentrumdeboshoeck.nl

Openingstijden: zaterdag en dinsdag van 10.00 uur tot 14.00 uur

Redactie Struinen

Anneke van der Meulen, 06-10369754

redactie-struinen@waterweg-noord.knnv.nl

Nieuwsbrief

Sander van Vliet, 06-18390412

pr@waterweg-noord.knnv.nl

Ledenadministratie

Suzan de Koning, 06-44035048

ledenadministratie@waterweg-noord.knnv.nl

De contributie bedraagt m.i.v. 01-01-2026:

€ 42,50 voor leden,

€ 18,50 voor huisgenootleden,

€ 12,50 voor jongeren tot en met 30 jaar,

€ 18,50 voor parallelle leden.

Opzegging lidmaatschap vóór 1 december.

Vertrouwenspersonen: Evita Stralendorff, 06-53537044

Bas Heijne, 06-55061023

Kroontjesworm (*Hydroides ezoensis*)

Foto: Mick Otten